

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Datum: 11/05/2009 12:26 PM
Onderwerp: Europese klimaatonderhandelingen stellen teleur

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 181 - Europese klimaatonderhandelingen stellen teleur

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- [EU klimaatop stelt teleur](#)

Actueel

- [100% hernieuwbare energie tegen 2030 is mogelijk](#)
- [Europa wil 'klimaatpijler' in het landbouwbeleid](#)
- [Stadion Club Brugge komt in Chartreuse](#)
- [Meer doorvoerkeer op Vlaamse wegen](#)
- [Vlaanderen bezuinigt op veiligheid](#)
- [Grondwater daalt, heffing stijgt \(langzaam\)](#)
- [5 jaar Vlaams partnerschap water voor ontwikkeling](#)

~ Voorop ~

EU klimaatop stelt teleur

Europa noemt zichzelf al jaren de voortrekker in de strijd tegen de klimaatverandering. De Europese klimaatop van vorige week stelt echter teleur. Net nu de wereld in aanloop naar de conferentie in Kopenhagen een ambitieus standpunt van Europa verwacht, trekt Europa de kaart van de vage beloftes. Vooral de financiering blijft een struikelblok.

De Europese leiders stellen in hun verklaring dat ze meer dan ooit een voortrekkersrol willen spelen op de klimaatop in Kopenhagen, maar legden geen concrete voorstellen op tafel om de klimaatverandering effectief te stoppen. Er werd tussen de Europese regeringsleiders geen akkoord bereikt over de financiële bijdrage aan ontwikkelingslanden om de negatieve gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. Europa kwam niet verder dan te stellen dat ze een "eerlijk aandeel" zal opnemen in de naar schatting 100 miljard euro die jaarlijks nodig zal zijn. Dit gebrek aan concrete engagementen van Europa, dreigt een ernstige hinderpaal te vormen om de ontwikkelingslanden aan boord te krijgen voor een ambitieus klimaatakkoord.

Ook over de handel in 'hete lucht' werden geen sluitende afspraken gemaakt. [Een vorige week verschenen studie van Point Carbon](#) toont aan dat de wereldwijde CO2-uitstoot slechts met 1% zal afnemen ten opzichte van het Kyoto-akkoord van 12 jaar geleden, indien landen hun overschot aan emissie-rechten ('hete lucht') uit de Kyotoperiode (2008-2012) mogen gebruiken voor de emissiedoelstellingen voor de Kopenhagenperiode (2013-2020). De klimaatonderhandelingen in Kopenhagen dreigen dus een maat voor niets te worden als deze handel in hete lucht niet aan banden wordt gelegd.

Het feit dat Europa de nadruk legt op de nood aan een wettelijk bindend akkoord is alvast één lichtpunt. Positief is ook dat Europa een doelstelling van 80 tot 95% emissiereducties tegen 2050 voorop stelt en zich hiermee inschrijft in de volgens het IPCC noodzakelijke reductie op de lange termijn. Het is echter zeer jammer dat hier geen ambitieuze engagementen op de korte termijn tegenover staan. En het is net die korte termijn die cruciaal is, en bindend moet worden gemaakt.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

100% hernieuwbare energie tegen 2030 is mogelijk

Een studie die deze week verscheen in Scientific American (Jacobson en Delucchi) geeft aan dat het mogelijk moet zijn om tegen 2030 met hernieuwbare energie in 's werelds volledige energiebehoefte te voorzien. Dit nieuws is een opsteker aan de vooravond van de klimaatconferentie in Kopenhagen, waar onze wereldleiders beslissingen moeten nemen om onze CO₂-uitstoot drastisch terug te dringen. Het contrasteert ook sterk met de houding van de federale regering, die nog lang na 2030 wil doorgaan met nucleaire energie.

De onderzoekers zijn niet over een nacht ijs gegaan. Ze houden er rekening mee dat elektriciteit tegen 2030 een grotere aandeel zal innemen in de energiemix. Ze gaan er daarbij van uit dat ook ons transport elektrisch aangedreven zal worden. Door zon, wind en waterkracht op een slimme manier te combineren kan tegen 2030 wereldwijd een betrouwbare energievoorziening gegarandeerd worden. Aangezien de overschakeling op elektriciteit in de meeste gevallen leidt tot zeer grote efficiëntiewinsten, zal de maximale primaire energiebehoefte in 2030 heel wat lager liggen dan wanneer we afhankelijk zouden blijven van fossiele brandstoffen. Het zou er op neer komen dat we slechts 11,5 TW in plaats van 16,9 TW zouden nodig hebben.

Sara Van Dyck

[lees verder](#)

~ Actueel ~

Europa wil 'klimaatpijler' in het landbouwbeleid

De Europese Commissie (EC) wil de steun aan landbouwers niet langer baseren op historische productiecijfers. Ze vindt dat de toepassing van duurzame landbouwpraktijken en het leveren van 'publieke diensten' zoals biodiversiteit als basis moeten dienen voor het subsidiëren van de Europese landbouwers. Dat zegt ze naar aanleiding van de discussie over het EU-budget en de op til staande hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) na 2013.

Op dit ogenblik gaat meer dan 40% van het EU-budget naar landbouw. Dat geld wordt voornamelijk besteed aan marktinterventies en directe inkomenssteun voor landbouwers. De

Europese Commissie (EC) is van mening dat het landbouwbudget moet dalen en de ondersteuning prioritair moet gaan naar milieuvriendelijke landbouwpraktijken en landschapsbehoud. Bovendien benadrukt de EC dat de landbouwsector meer moet doen in de strijd tegen de klimaatverandering. Zo moet de uitstoot van broeikasgassen door de landbouw drastisch omlaag en moet het landbouwland gebruikt worden als natuurlijke koolstofopslagplaats.

De EC stelt voor om een derde pijler op te richten binnen het GLB, specifiek gewijd aan klimaat. Nu bestaat het GLB uit twee pijlers. De eerste daarvan omvat de marktsteun en directe subsidies aan producenten, terwijl de tweede de plattelandsontwikkelingsprogramma's omvat. In die tweede pijler hebben de lidstaten de vrijheid om binnen een opgelegd Europees kader zelf maatregelen uit te werken gericht op onder meer milieu, klimaat, biodiversiteit en landschap. Vlaanderen spendeert op dit moment bitter weinig aan voornoemde thema's en blijft daarmee ver achter op de meeste andere EU lidstaten. Als het van de Europese Commissie afhangt, zal dat in de toekomst dus drastisch anders moeten, en zullen de subsidies afhangen van de publieke en milieudiensten die de landbouw levert.

Linn Dumez

~ Actueel ~

Stadion Club Brugge komt in Chartreuse

De Vlaamse regering heeft vorige week de precieze locatie vastgelegd voor het nieuwe stadion van Club Brugge. De keuze is gevallen op het gebied Chartreuse, gelegen naast de Oostkampse Baan in Loppem, het terrein waar Club Brugge aanvankelijk wou bouwen. Er moet een multifunctioneel stadion gebouwd worden voor 40.000 toeschouwers. Naast en rond het stadion mogen er maximaal 30.000 vierkante meter winkels worden gebouwd, dat is 10.000 vierkante meter minder dan wat Club Brugge had gevraagd om haar stadionproject te kunnen financieren. Projectontwikkelaar Uplace liet al verstaan hier niet mee akkoord te gaan en stelt dat de bouw van het stadion onbetaalbaar wordt. De Vlaamse regering geeft ook de mogelijkheid om kantoorgebouwen te bouwen met in totaal 300.000 vierkante meter kantooroppervlakte. Of een combinatie van kantooroppervlakte en winkels. Hoe dit juist kan gecombineerd worden is nog niet duidelijk. Het lokale overlegcomité Resoc heeft van de Vlaamse regering de vraag gekregen om voor 20 november een definitief voorstel uit te werken.

Spijtig genoeg heeft de Vlaamse regering dus niet gekozen voor de opwaardering van het bestaande Jan Breydelstadion. Nochtans tonen verschillende voorbeelden uit het buitenland aan dat dit haalbaar is, net zoals een studie van de Vlaamse bouwmeester eerder deed. De inplanting in het Chartreusegebied gaat in tegen principes van het RSV – kantoren aan knooppunten van openbaar vervoer, winkels in de kernstad. Onze overheid blijft het bijzonder moeilijk hebben om de cohesie in haar eigen beleid te houden. De keuze die hier gemaakt wordt zal immers een negatieve impact hebben, zowel op CO2- als fijnstofemissies.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Meer doorvoerverkeer op Vlaamse wegen

Vorige week werd in de Mobiliteitsraad Vlaanderen het Indicatorenboek Goederenvervoer 2008 voorgesteld. Dit indicatorenboek bevat tal van cijfers en grafieken over de evolutie van het goederenvervoer in Vlaanderen en België. Het is voornamelijk gebaseerd op cijfers van 2006/2007 en geeft dus nog geen beeld van het effect van de economische crisis op het goederentransport.

Het indicatorenboek bevat enkele opmerkelijke vaststellingen: zo blijkt dat het goederenvervoer, uitgedrukt in tonkilometer (tkm) sinds 1990 met maar liefst 70% is toegenomen, sinds 2000 met een kleine 20%. Het wegvervoer neemt met 80% of 31 miljard tkm het grootste aandeel voor zijn rekening, spoor en binnenvaart zijn allebei goed voor ongeveer 10% van het goederenvervoer. Dat komt vrij goed overeen met het Europese gemiddelde, maar staat in schril contrast met de Verenigde Staten, waar het spoor een aandeel heeft van meer dan 50% in het totale goederenvervoer.

Nog opvallend is dat het aandeel doorvoerverkeer sinds begin 2000 aanzienlijk gestegen is. Voor het wegverkeer groeide de doorvoer door Vlaanderen van een kleine 4 miljoen tkm in 1999 tot meer dan 8 miljoen ton in 2007. Verder blijkt dat het vervoer op Vlaamse wegen steeds meer gebeurt door buitenlandse transportbedrijven. Sinds 2003 worden meer goederen vervoerd over Vlaamse wegen door buitenlandse firma's dan door Vlaamse transportbedrijven. Die evolutie gaat volgens de grafieken nog steeds door.

Dit alles toont duidelijk aan dat we dringend nood hebben aan een slimme kilometerheffing voor het vrachtverkeer. Dan zal ook door buitenlandse transportfirma's betaald worden voor het gebruik van het Vlaamse wegennet. Een slimme kilometerheffing zal bovendien de overschakeling naar de binnenvaart en het spoor in de hand werken.

Erik Grietens

[Lees de volledige studie](#)

~ Actueel ~

Vlaanderen bezuinigt op veiligheid

Het geactualiseerde SIGMA-plan moet de veiligheid tegen overstromingen in het Scheldt est roomgebied gevoelig verbeteren. Dat is bepaald geen luxe, want die veiligheid is vandaag ondermaats (kans op overstromingen bij ons: 1/70; in Zeeland 1/4000). Tegelijkertijd wil het plan invulling geven aan de natuurdoelstellingen in het gebied.

Het plan is in volle uitvoering – althans, dat zou zo moeten zijn, want in de praktijk blijkt dat het voorziene geld niet wordt vrijgemaakt. Onder de vorige Vlaamse regering is voor het Sigmaplan een langetermijnbudget afgesproken: Voor 2009 was dat 45 miljoen euro, voor 2010 50 miljoen euro/jaar. Nu blijkt uit gegevens van W&Z dat er in 2009 geen 45 miljoen euro, maar slechts 28 miljoen euro ter beschikking is (62 %). Voor 2010 zou de situatie “vergelijkbaar” zijn.

Kortom – er wordt bezuinigd op het SIGMA-plan. Er wordt dus bezuinigd op de veiligheid van de bewoners van steden en gemeenten aan de Schelde. Er wordt bezuinigd op het realiseren van de

natuurdoelstellingen – hoewel deze verplicht zijn in Europese context en deel uitmaken van de Scheldeverdragen met Nederland. Vlaanderen heeft in de discussie over de verdieping van de Schelde altijd (en terecht) gesteld dat de verdragen integraal moeten worden uitgevoerd – maar dreigt nu zijn eigen engagementen niet na te komen.

In het regeerakkoord staat klaar en helder “We voeren het geactualiseerde SIGMAplan verder uit”

Minister Crevits klinkt helemaal anders (parl. vraag 04/08/09): “*De beschikbaarheid van deze middelen zal binnen de globale budgettaire mogelijkheden moeten afgewogen worden.*”

De kortzichtigheid van de tendens die zich aftekent is ronduit gevaarlijk. Vlaanderen kan het zich niet permitteren om de veiligheid tegen overstromingen te laten slabakken, noch om de internationale afspraken inzake natuurherstel uit te stellen. De uitvoering van het SIGMA-plan moet een prioriteit zijn voor een regering die het écht meent met haar “duurzaam investeringsplan”.

Wim Van Gils

~ Actueel ~

Grondwater daalt, heffing stijgt (langzaam)

Uit het ontwerpprogrammadecreet bij de begroting van 2010 blijkt dat de Vlaamse regering de heffing op grondwater de komende jaren wil laten stijgen. Die verhoogde grondwaterheffing is noodzakelijk, omdat het waterpeil in een aantal grondlagen te laag is. In andere grondwaterlagen verbetert de situatie of blijft ze op zijn minst stabiel. De Europese kaderrichtlijn water stelt dat in 2015 er een evenwicht moet zijn tussen de natuurlijke aanvulling van de grondwaterlaag en de onttrekkingen eruit, daarvoor zijn extra maatregelen nodig.

De hoogte van de uiteindelijke heffing varieert in functie van de het risico dat de doelstelling van de kaderrichtlijn niet gehaald wordt en is ook afhankelijk van de mogelijkheid om water te winnen uit andere, minder bedreigde lagen. Uiteindelijk zou de prijs van grondwater van de meest bedreigde lagen ongeveer gelijk moeten zijn aan die van grijswater.

Om bedrijven toe te laten te anticiperen op het beleid, wordt een gestage verhoging voorzien tot het heffingsjaar 2017. Daarna gebeurt een evaluatie en eventuele herziening van het systeem in het kader van het 2de stroomgebiedbeheersplan.

Bond Beter Leefmilieu is uiteraard blij met het feit dat er nu een planmatige en gedifferentieerde verhoging wordt voorzien, maar heeft twee opmerkingen.

1. Zoals ook de inspectie van financiën schrijft: gezien er nog steeds sterke peildalingen worden vastgesteld, en gezien het feit dat pas in 2017 de prijs van grondwater voor de meest bedreigde lagen gelijk zal zijn aan de prijs van grijswater, kan men zich afvragen of de voorgestelde verhoging wel afdoende is.
2. De tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen moet in 2015 goedgekeurd worden (en niet in 2017), het zou dus logisch zijn 2015 als einddatum te stellen.

In elk geval is een evaluatie in 2017 veel te laat, er dient een evaluatie te gebeuren bij de voorbereiding van de tweede stroomgebiedbeheerplannen (2013 – 2014) zodat de maatregel indien nodig kan bijgesteld worden.

Wim Van Gils

~ Actueel ~

5 jaar Vlaams partnerschap water voor ontwikkeling

Het Vlaams partnerschap water voor ontwikkeling wil tegen 2015 evenveel mensen in derdewereldlanden aan water en / of sanitatie te helpen, als er inwoners zijn in Vlaanderen. Daarmee wil ze concreet invulling geven aan de Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen . 5 jaar na de oprichting (op 22 maart 2004/Wereldwaterdag) maakte het partnership op 28 oktober een tussentijdse balans op. Uit de getuigenissen bleek dat de opzet van het partnerschap (betrekken van verschillende partners uit de watersector) een duidelijke meerwaarde heeft. Maar de naakte cijfers (ongeveer 500.000 bereikte mensen in het zuiden tussen 2004 – 2008) toonden aan dat de doelstelling (6 miljoen mensen bereiken tegen 2015) nog verre van bereikt is.

Het partnerschap, dat reeds mikte op een versterkte samenwerking tussen alle Vlaamse betrokkenen in de watersector (NGO's, overheid, private actoren) en in de internationale samenwerking, wil die aanpak intensiveren, meer partners betrekken en nieuwe financieringsbronnen aanboren.

Bond Beter Leefmilieu ondertekende de intentieverklaring en werkt mee aan een project van PROTOS in Mali: <http://www.bondbeterleefmilieu.be/campaign.php/36>

Wim Van Gils

[Website Vlaams Partnerschap water voor ontwikkeling](#)

[Wijzig uw abonnementsgegevens op \[bondbeterleefmilieu.be\]\(http://www.bondbeterleefmilieu.be\).](#)

© Copyright BBL 2009